

Zorg op het RML

Informatie voor mentoren, coördinatoren, docenten en andere medewerkers.

MONTESSORI

LYCEUM

ROTTERDAM

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Belangrijkste wijzigingen	3
Beëindiging functie van counselor	3
Aandachtsfunctionaris	3
Informatie in Magister	3
Waarvoor kan je terecht bij het zorgteam?	4
Leerproblemen	4
Ontwikkelings- en gedragsproblemen	4
Sociaal-emotionele problemen	4
Sociaal-maatschappelijke problemen	4
Fysieke problemen	4
Rol van de docent en de mentor	5
Signaleren	5
Faciliteren	5
Begeleiden	5
Informatie in Magister	6
Logboek	6
Kenmerken	6
Toetsen	6
Agenda	6
Niveau's van zorg	7
Basiszorg	7
Basis+ zorg	7
Uitgebreide zorg	7
Wie zitten er in het zorgteam?	8
Conrector leerlingzaken	8
Zorgcoördinator (ZoCo)	8
Schoolmaatschappelijk werker (SMW)	8
Begeleider passend onderwijs (BPO)	9
Jeugdverpleegkundige (JVK)	9

Het schoolondersteuningsteam (SOT)	9
Bijlage 1: Faciliteiten	10
Verlengde toetstijd.....	10
Toetsen op laptop	10
Spraksoftware.....	10
Rekenkaart	11
Taalkaart.....	11
Time-outregeling.....	11

Belangrijkste wijzigingen

Voor de ervaren mentoren en docenten is het wellicht overbodig om het hele boekje door te lezen. Daarom zetten we de belangrijkste wijzigingen van het afgelopen jaar even op een rijtje:

Beëindiging functie van counselor

Helaas heeft het RML met ingang van dit jaar geen counselor meer. Leerlingen konden bij de counselor terecht voor een gesprekje als dat wat verder ging of wat langer duurde dan een typisch gesprekje met de mentor. De taken van de counselor komen nu dus in principe terug te liggen bij de mentor. Als de mentor van mening is dat een zorgvraag van een leerling echter de mentorale zorg overstijgt, dan kan in overleg met de zorgcoördinator gekeken worden welke andere mogelijkheden er zijn. In sommige gevallen kan bijvoorbeeld een kort SMW traject ingezet worden.

Aandachtsfunctionaris

Sinds 1 januari moet elke organisatie die met kinderen werkt een aandachtsfunctionaris Meldpunt Huiselijk Geweld hebben. De zorgcoördinator vervult deze functie op het RML. Vragen over en hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld kan je ten allen tijde (vertrouwelijk) bespreken met de zorgcoördinator.

Informatie in Magister

In Magister zijn onlangs nieuwe kernmerken ingevoerd voor zorgondersteuning waaronder faciliteiten zoals extra toetstijd en het gebruik van laptops of spraaksoftware, begeleiding zoals RT-lessen, SMW of coachgesprekken met de BPO'er en andere relevante zorginformatie. Deze is te vinden onder in het LVS van Magister bij een leerling in het menu *begeleiding* onder het tabblad *kenmerken*. (zie ook verderop "Informatie in Magister")

Waarvoor kan je terecht bij het zorgteam?

Het zorgteam biedt advies en ondersteuning bij een groot scala aan problemen waar leerlingen tegenaan lopen. Het zorgteam is aanspreekpunt voor leerlingen, ouders, mentoren, coördinatoren en docenten en overige personeel met vragen over al de onderstaande thema's. Voor sommige zaken kan het zorgteam ook interne begeleiding bieden, voor uitgebreidere, externe begeleiding kan het zorgteam een rol spelen bij de doorverwijzing.

Leerproblemen

De leerling heeft problemen met het verwerken van bepaalde lesstof of kan bepaalde studievaardigheden niet of moeilijk aanleren. Het gaat dan bijvoorbeeld om leerlingen met dyslexie, dyscalculie, disharmonisch intelligentieprofiel, concentratieproblemen een trage verwerkingssnelheid of bepaalde vormen van hoogbegaafdheid.

Ontwikkelings- en gedragsproblemen

De leerling heeft problemen met zijn gedrag individueel of in de groep, waardoor zijn of haar eigen leerproces of dat van de groep gestoord of gehinderd wordt. Te denken valt aan leerlingen met AD(H)D, ASS/Autisme, OCD, moeite met autoriteit, chronisch te laat komen, spijbelen, verslavingen (gamen, blowen).

Sociaal-emotionele problemen

De leerling heeft emotionele probleem met zichzelf of in de omgang met anderen. Te denken valt aan vormen van rouwverwerking, depressie, de ontwikkeling van zijn of haaar seksualiteit (geaardheid), genderidentiteit, (faal)angst, gepest worden, minder ontwikkelde sociale vaardigheden etc. Deze problemen leiden er toe dat de leerling onvoldoende tijd en energie kan steken in het leerproces.

Sociaal-maatschappelijke problemen

De leerling moet opereren in een complexe omgeving, vaak in de thuissituatie. Te denken valt aan leerlingen die te maken hebben met huiselijk geweld, vechtscheiding, problemen rondom de opvoeding, gezinsleden met ernstige problemen zoals een zware fysieke of geestelijke beperking, financiële problemen in het gezin, het moeten functioneren in een omgeving waar sprake is van crimineel gedrag, problemen als gevolg van verschil in culturele opvattingen.

Fysieke problemen

De leerling heeft fysieke problemen die het leerproces verstoren zoals een handicap een langdurige of chronische ziekte, een ernstige allergie of leerling moet bijvoorbeeld een behandeling ondergaan waar een langdurig herstelproces aan gekoppeld is. Ook van ernstige allergieën houdt het zorgteam een lijst bij, zodat indien nodig snel ingegrepen kan worden.

Rol van de docent en de mentor

Van collega's in de rol van docent of mentor wordt een aantal dingen verwacht:

Signaleren

De *docent* signaleert als er zaken spelen die extra zorg vragen. Dat kan variëren van een vermoeden dat een leerling dyslexie heeft tot een leerling die gepest wordt tot een vermoeden dat er sprake is van huiselijk geweld. In principe worden dit soort signalen altijd bij de mentor van de leerling aangekaart. Twijfel je of iets zorgelijk is, bespreek het dan met de mentor.

De *mentor* is de spil in de informatie rondom een leerling. De mentor zal de zorgen die er zijn bespreken met de leerling en de ouders. Indien een mentor hierbij advies of ondersteuning nodig heeft, kan hij of zij contact zoeken met de zorgcoördinator. Als uit de contacten met ouders en leerlingen naar voren komt dat er sprake is van een zorgvraag van de leerling en zijn/haar ouders, dan neemt de mentor contact op met de zorgcoördinator voor een afspraak voor een zorggesprek.

Faciliteren

De *docent* dient er aan mee te werken om te zorgen dat leerlingen die recht hebben op bepaalde faciliteiten daar ook gebruik van kunnen maken. Dat wil zeggen: leerlingen extra tijd geven, de gelegenheid bieden om een toets op een laptop te maken etc. Indien nodig kan advies worden gevraagd bij de zorgcoördinator.

De *mentor* heeft nog een rol bij bepaalde faciliteiten zoals de time-out regeling (bijlage 1), waarbij hij het gebruik van time-outs met de leerling nabespreekt.

Begeleiden

De *docent* tracht in zijn pedagogische en didactische aanpak gebruik te maken van de adviezen die vanuit het zorgteam worden gegeven om de leerling met zijn of haar specifieke problematiek zo goed mogelijk te begeleiden. Hierover kan natuurlijk altijd overleg plaatsvinden met de mentor en de zorgcoördinator.

De *mentor* regelt de dagelijks zorg en begeleiding van zijn of haar mentorleerlingen en houdt toezicht op de afspraken die door mentor, zorgcoördinator, leerling en ouders zijn afgesproken.

Informatie in Magister

Zorginformatie is te vinden in verschillende tabbladen onder het tabblad “Begeleiding” bij een leerling. Deze informatie is in principe zichtbaar voor de mentor, coördinator en de docenten, met uitzondering van bepaalde specifieke logboekitems, die alleen voor de mentor en de coördinator zichtbaar zijn. Hieronder wordt nader toegelicht welke begeleidingsinformatie onder elk tabblad te vinden is.

Logboek

Van alle (officiële) gesprekken die door de zorgcoördinator of een van de leden van het zorgteam worden gevoerd, wordt een korte samenvatting in het logboek gezet. Ook belangrijke informatie die via de mail binnenkomt wordt hierin vermeld. Sommige items zijn alleen zichtbaar voor de mentor, coördinator en het zorgteam. Het gaat dan vooral om achtergrondinformatie over de thuissituatie of diagnostiek die wat gevoeliger van aard zijn en niet direct van belang voor het dagelijkse onderwijs, maar wel voor de begeleiding in het algemeen. Adviezen voor begeleiding tijdens de lessen e.d. staat in items die zichtbaar zijn voor alle docenten van een leerling.

Kenmerken

Onder kenmerken vind je een aantal zaken :

- de faciliteiten waarop een leerling recht heeft, zoals extra toetstijd, gebruik van een laptop etc. Zie bijlage 1 voor een uitleg over de faciliteiten.
- officiële diagnoses die bij het zorgteam bekend zijn en waar een rapport van aanwezig is
- bijzondere gezinsomstandigheden zoals een overleden gezinslid

Toetsen

Onder dit kopje vind je de diagnostische DiaToetsen die de leerlingen in de onderbouw hebben gemaakt. Deze worden sinds enkele jaren in de brugklas afgenomen voor begrijpend lezen, spellen en rekenen en het is de bedoeling om dat de komende jaren door te trekken naar de 2^e en 3^e jaarlaag.

Agenda

Naast de bovengenoemde informatie worden afspraken voor gesprekken met leden van het zorgteam altijd in de agenda van de leerling vermeld.

Niveau's van zorg

Binnen de leerlingenzorg onderscheiden we drie algemene niveau's van zorg.

Basiszorg

De basiszorg is de zorg die alle leerlingen krijgen. Deze wordt voornamelijk door de mentor geleverd, ondersteund door de jaarlaagcoördinator. Het gaat dan om zorg in de vorm van mentorale begeleiding, feedback op onderwijsprestaties en ondersteuning bij gewone, dagelijkse problemen waar leerlingen tegenaan lopen. De mentor en jaarlaagcoördinator kunnen in voorkomende gevallen altijd advies vragen aan het zorgteam.

- Feedback van docenten
- Hulp in de KWT
- Gesprek met mentor
- Informatie op rapport
- Jaarlaagcoördinator

Basis+ zorg

Als voor een leerling de basiszorg onvoldoende is, kan via de zorgcoördinator ook extra zorg worden aangevraagd. Het gaat dan bijv. om faciliteiten bij leerproblemen zoals extra tijd of het gebruik van een computer, het maken van afspraken ivm tijdelijke medische omstandigheden, een begeleidingstraject bij het schoolmaatschappelijk werk, een kort coachtraject bij de BPO'er etc.

Uitgebreide zorg

Leerlingen die langdurig extra begeleiding nodig hebben of een aangepast onderwijsprogramma nodig hebben, kunnen een beroep doen op de uitgebreide zorg. Voor deze leerlingen wordt een OPP (onderwijsperspectiefplan) opgesteld door de zorgcoördinator in overleg met de leerling, mentor en ouders, waarin de afspraken en aanpassingen worden vastgelegd. Het OPP wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd en zoveel vaker als nodig is.

Wie zitten er in het zorgteam?

Het zorgteam bestaat in de kern uit de conrector leerlingzaken en de zorgcoördinator.

○ conrector leerlingzaken	Roger Zandvliet	znd@rml.nl
○ zorgcoördinator	Maarten van Beek	zoco@rml.nl
○ Schoolmaatschappelijk werker	Lisetta Loi	loi@rml.nl
○ Begeleider passend onderwijs	Hans de Bruyn	bry@rml.nl
○ Jeugdverpleegkundige	Hayet Gasmi	3sv@rml.nl

Zij zijn verantwoordelijk voor het beleid rondom en de organisatie van de zorg.

Conrector leerlingzaken

De conrector leerlingzaken is verantwoordelijk voor het beleid rondom leerlingen in de breedste zin, waaronder dus ook het totale zorgbeleid valt. De conrector houdt ook toezicht op de uitvoering van het zorgbeleid en is betrokken bij overdracht van leerlingen naar andere scholen of instellingen op het moment dat het RML niet de zorg kan bieden die een leerling nodig heeft. De conrector zit de vergaderingen van het IZO en het SOT voor.

Zorgcoördinator (ZoCo)

De ZoCo coördineert de werkzaamheden van het zorgteam en zorgt ervoor dat de leerlingen zoveel mogelijk de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Je kan bij de ZoCo terecht met vragen over zorg op het RML in het algemeen maar ook als je als mentor (of docent) vragen of zorgen hebt over een bepaalde leerling. De ZoCo kan dan helpen om de leerling de juiste ondersteuning aan te bieden.

De ZoCo onderhoudt ook zorgdossiers van leerlingen die extra ondersteuning krijgen vanuit school. Deze informatie is alleen in te zien voor zorgmedewerkers, de mentor en de coördinator. Daarnaast zorgt de ZoCo dat de mentor (en via de mentor indien nodig het docententeam) op de hoogte is van de afspraken die gemaakt worden over de begeleiding van een leerling en dat de nodige zorginformatie in Magister wordt bijgehouden. Tot slot coördineert de ZoCo een aantal centrale zorgactiviteiten zoals de screening in de brugklas of de computerfaciliteiten tijdens de toetsweken.

Op het RML is de ZoCo verantwoordelijk voor het signaleren van leerlingen in SISA. Dat staat voor *S*ignaleren en *S*amenwerken maar ook voor *S*amenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak... Het is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Het gaat dan over jongeren om wie er directe zorgen zijn omtrent hun veiligheid, bijvoorbeeld bij vermoedens omtrent huiselijk geweld of mishandeling. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden.

Schoolmaatschappelijk werker (SMW)

De SMW'er begeleidt leerlingen met sociaal-emotionele of sociaal-maatschappelijke problemen. Sommige zaken kunnen in een beperkt aantal gesprekken aangepakt worden en worden door de SMW'er zelf afgehandeld. Sommige leerlingen kunnen, in overleg tussen SMW en de ZoCo ook wat langer met SMW in gesprek blijven. Als een leerling specialistische

hulp nodig heeft kan de SMW'er ook doorverwijzen naar externe professionals. De schoolmaatschappelijk werker onderhoudt indien nodig contacten met externe instanties als Jeugdbescherming, leerplichtambtenaren, wijkteams en Lucertis (voor psychische hulp). Zij kan ook hier een doorverwijzing voor regelen.

Ouders moeten er bij leerlingen onder de 16 jaar akkoord mee zijn dat de leerling met SMW in gesprek is. Dit is een wettelijke verplichting, maar aangezien de leerling ook op eigen initiatief bij SMW binnen kan lopen, kan dit soms ook na het eerste gesprek. Inhoudelijk stemt de SMW'er het oudercontact wel altijd met de leerling af. Ouders zijn incidenteel bij gesprekken aanwezig. Vanaf 16 jaar vindt contact met ouders alleen in overleg met en met instemming van de leerling plaats.

In het gesloten registratiesysteem van *Enver* is SMW verplicht de gegevens van de leerling en de inhoud van de gesprekken te verantwoorden. Dit systeem is niet inzichtelijk voor derden. SMW rapporteert zonder toestemming van de leerling en/of de ouders niet inhoudelijk in het schoolregistratiesysteem. Daar waar dat wel gebeurt gaat dat in principe in overleg met de ZoCo.

Begeleider passend onderwijs (BPO)

De BPO'er begeleidt leerlingen met ontwikkelings- en gedragsproblemen en probeert met gesprekken, oefeningen en afspraken de leerling te helpen om beter te presteren op school en in het leven in het algemeen. Voor leerlingen met lichte gedragsproblemen kan de BPO'er in overleg met de ZoCo worden ingezet voor één of meerdere coach-gesprekken. Daarnaast begeleidt de BPO'er sommige leerlingen met complexe gedragsproblemen langdurig. Deze begeleiding is dan over het algemeen geregeld via een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Jeugdverpleegkundige (JVK)

De jeugdverpleegkundige doet onderzoek in bepaalde leerjaren en spreekt jaarlijks alle leerlingen in de brugklas en geselecteerde leerlingen uit leerjaar 3 met betrekking tot vragen rondom gezondheid en leefstijl. Hier valt ook psychische gezondheid en verslavingszorg onder. Daarnaast kan de JVK gesprekken voeren met ouders en leerlingen met medische klachten of bij regelmatige of langdurige absentie wegens ziekte.

Het schoolondersteuningsteam (SOT)

Daarnaast werkt het zorgteam samen met externe professionals. Ongeveer eens per twee maanden overlegt het zorgteam met een deel van deze externe partners. Op dit overleg worden complexe casussen besproken en worden afspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak bij jongeren met ernstige of complexe problematiek.

Samenwerkingspartners

- KoersVO (scholenkoepel)
- Leerplichtambtenaar
- Wijkteams
- Buurtagent
- Centrum Jeugd & Gezin (CJG)
- Veilig Thuis
- Psychologen/orthopedagogen
- Remedial teachers

Bijlage 1: Faciliteiten

In deze bijlage vindt je een beschrijving van wat de verschillende faciliteiten op de faciliteitenkaart betekenen en waar de betreffend leerling precies recht op heeft.

Verlengde toetstijd

Extra tijd voor het maken van toetsen is de meest toegekende faciliteit. Een leerling heeft recht op 10 minuten extra per uur (of deel daarvan) dat de toets duurt.

Toetsduur	Extra tijd
Tot 60 minuten	+10 minuten
Tot 120 minuten	+20 minuten
Tot 180 minuten	+30 minuten

De extra tijd geldt voor alle soorten toetsen, ook voor bijv. computertoetsen, practicumopdrachten etc. Deze faciliteit wordt veel toegekend aan leerlingen met dyslexie (meer tijd om te lezen), AD(H)D (meer tijd om te concentreren) of andere leerproblemen of persoonlijke omstandigheden die voor afleiding of gebrek aan concentratie kunnen zorgen.

Toetsen op laptop

Sommige leerlingen kunnen gebruik maken van een laptop tijdens lessen (eigen laptop, in overleg met docent) en tijdens toetsen. Als het gaat om een toets tijdens een reguliere les dient de leerling

- 1) De docent tijdig te informeren over hun wens om de toets op de laptop te maken.
- 2) Zelf tijdig een laptop te reserveren in de mediatheek en die op te halen.
- 3) De laptop na afloop weer terug te brengen in de mediatheek.

De docent zorgt dat de toets bijv. via een USB stick beschikbaar is om op de laptop te maken. Desgewenst kan hiervoor een USB stick worden opgehaald bij de administratie.

Deze faciliteit wordt gebruikt door leerlingen met dyslexie, problemen met handschrift of andere schrijfproblemen en soms voor leerlingen met aandachts- en concentratieproblemen.

Spraaksoftware

Een aantal leerlingen maakt gebruik van spraaksoftware (Kurzweil 3000). Deze software kan teksten voorlezen terwijl de leerlingen kunnen meelezen op het computerscherm. Deze faciliteit wordt altijd gecombineerd met het gebruik van de laptop en staat geïnstalleerd op de uitleenlaptops van de mediatheek. Voor gebruik met deze software dient de de toets in Word of PDF bij de leerling aangeleverd te worden. Van papier gescande teksten dienen eerst omgezet te worden (de zorgcoördinator kan je hierbij ondersteunen).

Deze faciliteit wordt gebruikt door leerlingen met een stevige vorm van dyslexie

Veelgebruikte faciliteiten

- Verlengde toetstijd
- Toetsen op laptop
- Spraaksoftware
- Reken/taalkaart
- Noise cancelling koptelefoon
- Time-out regeling

Rekenkaart

De leerling mag bij toetsen een kaart gebruiken met bijv. rekenregels, vermenigvuldigingstafels, omrekenformules e.d. De inhoud van de kaart wordt opgesteld in overleg met de docent. Deze faciliteit wordt gebruikt door leerlingen met dyscalculie, automatiseringsproblemen of andere specifieke leerproblemen. Deze faciliteit wordt alleen in de jaarlagen 1 t/m 3 gebruikt.

Taalkaart

De leerling mag bij de toets een kaart gebruiken met bijv. spellingsregels, grammaticale regels, steekwoorden e.d. De inhoud van de kaart wordt opgesteld in overleg met de docent. Deze faciliteit wordt gebruikt door leerlingen met dyslexie, automatiseringsproblemen of andere specifieke leerproblemen. Deze faciliteit wordt alleen in de jaarlagen 1 t/m 3 gebruikt.

Time-outregeling

De time-out regeling wordt incidenteel toegekend aan leerlingen die soms de omstandigheden in de klas niet aankunnen. Het geeft de leerling de mogelijkheid om naar eigen inzicht de les te verlaten zonder in gesprek te hoeven gaan met de docent op dat moment. Het gebruik van een time-out wordt wel altijd nabesproken, minimaal met de mentor van de leerling. Deze faciliteit wordt gebruikt door leerlingen die bijv. last hebben van angstaanvallen of driftbuiten. Dat kan zijn vanwege psychologische problemen, persoonlijke omstandigheden of een persoonlijkheidsstoornis.